

Colom precipita la renovació d'ERC

La inesperada renúncia de Colom situa ERC en un període pre-congressual en què els diferents sectors prenen posicions per heretar el lideratge del partit. El germen de la situació actual es va generar pels volts de Setmana Santa d'enguany.

Cinc hores de reunió no van servir per fer-lo canviar d'opinió. Colom va reunir el dilluns 15 de juliol els seus col·la-

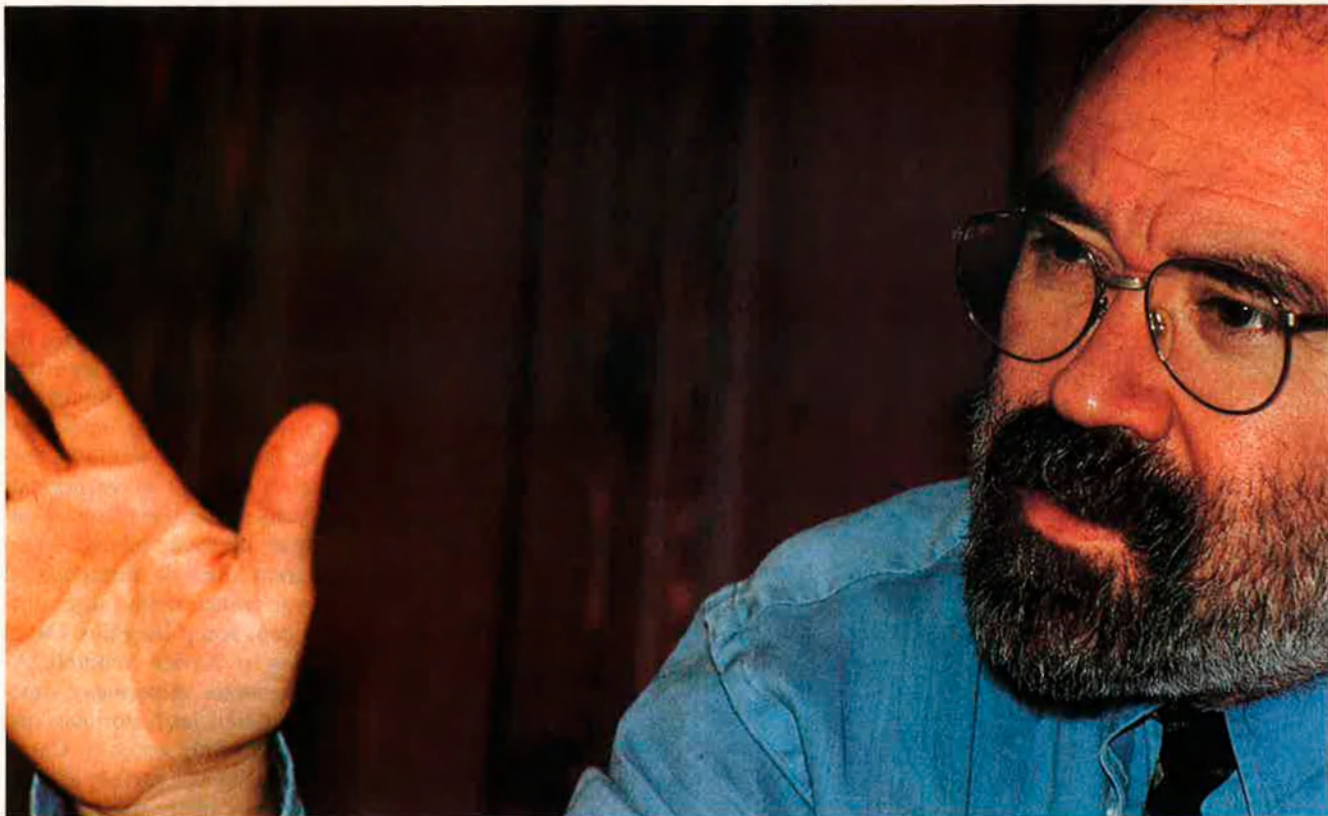
boradors més fidels —els membres del secretariat adjunt i Pilar Rahola—, i va comunicar-los que no optava a la reelecció com a secretari general d'ERC. No era la primera vegada que anunciava la seva voluntat de plegar, però aquesta vegada ja no el van convèncer. Colom, en principi, diu adéu. Molts militants d'ERC no s'ho creuen. Els fidels esperen encara —i ho demanen públicament— que torni. I els crítics recelaven inicialment de la seva decisió, sospitant que potser es tractava d'una retirada tàctica per tornar més endavant, en millors condicions. Però per damunt d'interpretacions sembla que Colom ha decidit obrir un parèntesi en la seva carrera política, la durada del qual es desconeix i depèn de diverses circumstàncies.

De moment, la crisi està oberta.

El detonant va ser un sopar organitzat *clandestinament* al pavelló esportiu de Martorell. Era el diumenge 14 de juliol, a les set de la tarda. Gairebé un miler de persones, descontentes amb l'actual direcció d'ERC, es van concentrar en un acte convocat sota el lema "L'Esquerra que volem". Els organitzadors, encapçalats pels diputats Josep-Lluís Carod Rovira i Joan Puigcercós, no van comunicar a Colom ni a cap membre de la direcció del partit la convocatòria de l'acte. Al carrer de Villarroel se'n van assabentar pocs dies abans, i encara sense saber el lloc i l'hora exactes. El sopar era el segon acte de força que feien els promotors del manifest signat per 229 càrrecs electes i quadres d'ERC que fa unes setmanes van fer arribar al secretari general del partit demanant un "cop de timó". Aquesta vegada, la convocatòria ha fet saltar el timoner d'ERC des de 1989, Àngel Colom.

La decisió de no presentar-se a la reelecció i deixar la direcció del partit no va ser presa d'una forma precipitada. Colom, segons alguns dels seus col·laboradors, ja feia temps que madurava la idea. De fet, el precedent més immediat a l'actual situació es va donar precisament quan els 229 quadres d'ERC li van fer a mans el manifest elaborat també a les seves esquenes i sense el seu coneixement. En aquella ocasió, Colom va sospesar la possibilitat de retirar-se. Les pressions del seu en-

torn, i la possibilitat d'arribar a un pacte amb els crítics, van provocar que s'hi repensés. En aquell moment, però, va donar ja la consigna als seus col·laboradors que es prepararessin per un probable congrés de confrontació que no trigaria gaire a arribar.

Les previsions de Colom van tornar a quedar, però, desbordades. Els rumors que li arribaven sobre un segon cop de força del grup de Carod Rovira i Puigcerçós previst pel diumenge 14 van tornar a fer ressorgir la voluntat de retirada al llarg de la setmana. Després d'assistir a la reunió del Pacte de Madrid amb Pilar Rahola el dimecres 10 de juliol, Colom va anar a dinar amb la diputada al restaurant La Talaia del Port Olímpic de Barcelona. En aquell àpat, Colom ja va comunicar a Rahola la possibilitat que si l'acte de Martorell es confirmava i era un èxit de convocatòria, ell es retirava perquè no volia ser el secretari general d'un partit dividit i radicalitzat. Rahola va intentar una vegada més reconduir la decisió, però no va poder. El mateix divendres, dos dies abans de l'ac-

Colom i Rahola van dinar junts el dimecres 10 de juliol. En aquell àpat, Colom ja va comentar la possibilitat de renunciar al càrrec.

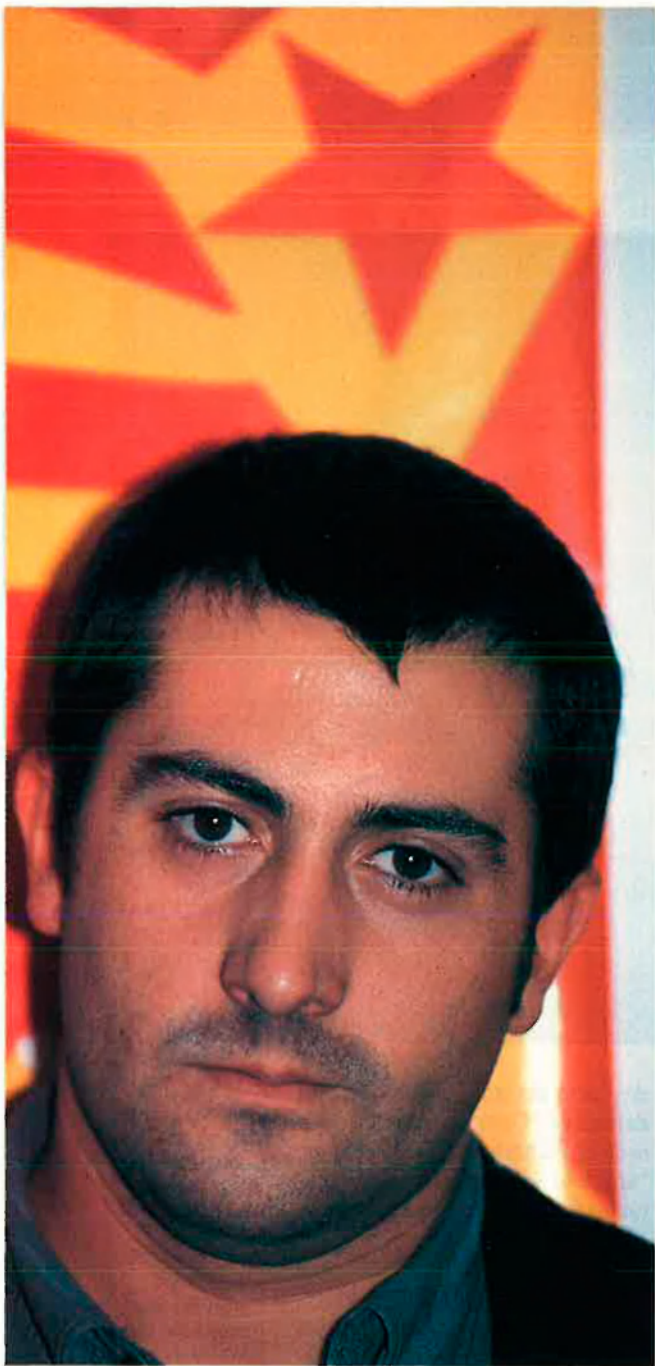
te de Martorell, en una conversa telefònica, Colom era molt explícit amb Rahola: "em sembla que això s'ha acabat".

Les previsions de l'encara secretari general es van confirmar. Al polisportiu de Martorell s'hi van reunir prop d'un miler de persones, en un acte organitzat al mil·límetre per Xavier Vendrell, el president de la regió primera d'ERC, que fins i tot va ser gravat en vídeo per poder ser, un cop celebrat, difós a la premsa. Colom va esperar a conèixer el resultat

de l'acte per adoptar una decisió definitiva. Com explica un dels seus col·laboradors més directes, "si l'acte de Martorell hagués estat un fracàs, potser encara tindriem secretari general".

Penèlope. L'endemà mateix, Colom exposava els seus motius en la reunió del seu equip més fidel. Entre d'altres afirmacions, va exposar que es negava a continuar a la direcció d'un partit perquè tot i que podia guanyar un congrés, la fractura interna impediria una acció política normal. "Ens passaria com a Penèlope —explicà Colom— que el que teixísim de dia, ens ho desfarien de nit", en referència a l'oposició que podria efectuar Carod. En aquest esquema de correlació de forces va assegurar que veia poc futur a ERC i que per tant, la seva decisió era "irrevocable". Malgrat aquesta contundència, en el seu entorn més immediat, es parla de parèntesi perquè hi ha la convicció que en un període de temps que ningú no precisa reprendrà la seva activitat política: "plega ara, que no vol dir per sempre". El que sí

Ángel Colom va fer madurar durant uns quants dies la seva decisió d'abandonar la secretaria general d'ERC. Josep-Lluís Carod Rovira (foto) està disposat a succeir-lo en el marc d'una direcció col·legiada i integradora.

El suport de Joan Puigercós a Josep-Lluís Carod Rovira és clau per entendre la nova correlació de forces al si d'ERC. Tots dos són els caps visibles dels sectors que van portar Colom al lideratge d'ERC el 1989. (foto: Arxiu / Joan Celià)

que descarten els seus col·laboradors és que s'hi pugui repensar i presentar-se encapçalant una candidatura al proper congrés extraordinari, que ell mateix ha avançat i que s'anuncia per finals de novembre.

La irrevocabilitat de la seva renúncia va quedar sentenciada definitivament en la compareixença que va fer davant la premsa el passat dimarts 16 de juny. Després de fer una valoració positiva dels seus anys al capdavant d'ERC, va anunciar solemnement la seva renúncia, que va qualificar "d'inel·ligible". L'últim missatge de Colom va ser una crida a la responsabilitat de tots els dirigents d'ERC per mirar de trobar una candidatura integradora de

cara al congrés extraordinari del partit.

La successió. La renúncia de Colom va deixar inicialment descol·locats tots els sectors del partit, inclòs el liderat per Josep-Lluís Carod Rovira, que no esperava una reacció d'aquest tipus. Amb el pas dels dies, i assumida la irrevocabilitat de la decisió de Colom, els diferents sectors d'ERC han pres posicions per bastir-ne la successió.

Els primers a fer públiques les seves intencions van ser el grup liderat per Josep-Lluís Carod Rovira. El portaveu d'ERC al Parlament de Catalunya, acompanyat per Joan Puigercós i pel secretari general de les JERC, Camil Ros, anunciava dos dies després

les JERC, va portar la força numèrica que en un partit com ERC té la joventut.

Tots dos s'han anat distanciant de Colom per discrepàncies tant en la manera de dur el partit com per l'estratègia política. L'entrada de Rahola a l'entorn de Colom, i l'augment de protagonisme intern d'altres dirigents com el diputat Josep Huguet, han acabat allunyant encara més ambdós dirigents. La unió del que representa Carod amb el que representa Puigercós, que és la clau per entendre la nova correlació de forces al si d'ERC, es va segellar pels volts de Setmana Santa d'enguany en un sopar celebrat en un restaurant xinès de Tarragona, al qual van assistir també altres dirigents com Josep Bargalló, David Minoves o Xavier Vendrell. Aquest encontre va permetre superar les diferències històriques que mantenien Puigercós i Carod i això és el que ha permès generar el moviment intern que ha acabat optant a succeir a Colom.

Avui, al voltant d'aquest sector, que va plasmar el seu contingut en el manifest dels 229 i la seva capacitat de mobilització en l'acte de Martorell, s'agrupen bona part dels dirigents institucionals d'ERC, com els diputats Josep Bargalló i Ernest Benach, ex-diputats com Miquel Pueyo, històrics del nacionalisme d'esquerres com Jordi Carbonell, les JERC i diversos dirigents territorials i municipals. Fonts d'aquest sector asseguren que controlen set de les onze federacions territorials del partit, i que disposen de seguidors en les quatre federacions fins ara properes a Colom, que són Barcelona ciutat com a més important, juntament amb la de l'Alt Pirineu, la de les comarques d'Osona, el Ripollès, el Berguedà, i la de l'Anoia i el Penedès.

La candidatura de Carod Rovira no ha estat ben rebuda ni pels col·laboradors de Colom, encapçalats per Pilar Rahola, ni per altres dirigents del partit com Josep Huguet, que consideren que abans de presentar candidatures cal parlar de programes i negociari

L'acord entre el sector de Carod i el sector de Puigercós es va segellar pels volts de Setmana Santa en una reunió a Tarragona.

de l'abdicació de Colom la seva disponibilitat a encapçalar una candidatura col·legiada, sense exclusions, a la direcció d'ERC.

L'anunci de la candidatura significa de fet la culminació d'un procés d'unificació dels sectors descontents amb el mandat de Colom i Rahola. Tant Carod com Puigercós representen les dues famílies més importants que van ajudar Colom a assumir la secretaria general d'ERC per primera vegada en el congrés de novembre de 1989. Carod, que en aquell congrés va ser candidat a secretari general, es va retirar en la segona volta regalant els seus vots a Colom perquè pogués derrotar Joan Hortalà. Puigercós, en aquell moment secretari general de

un nou consens. Huguet, juntament amb els diputats Jordi Portabella i Joan Ridaó, integren un grup de dirigents situats en una "tercera via", que defensen una sortida negociada entre les parts. Els tres, propers a Colom, van publicar un article al diari *Avui* demanant una reforma de la direcció d'ERC que integrés totes les sensibilitats del partit i aturés així el moviment crític. L'article va aparèixer el mateix dia que Colom anunciava la seva renúncia. Cap dels tres autors no va comunicar al secretari general el seu contingut, tot i que el dia abans havien estat més de quatre hores reunits com a membres tots tres del secretariat adjunt. Aquest fet va irritar profundament Colom, així com els seus col·laboradors, i ha deixat els tres diputats en una situació delicada. Huguet considera que en aquesta crisi hi ha hagut sobretot "manca de maduresa política" de tots els dirigents d'ERC, sense exclusions. Davant el bloqueig actual, el diputat republicà considera essencial evitar un congrés de confrontació i que per tant cal fer tot el necessari per trobar una solució integrada. El problema per Huguet no és polític, sinó de gestió i d'imatge del partit, cosa que fa que la crisi sigui "reconduïble" amb canvis en l'organigrama del partit i "en el seguiment de la imatge pública" dels seus dirigents. El diputat considera "legítima" l'aspiració de Carod a la secretaria general i està disposat a "negociar" sobre un programa integrador.

També dins aquest discurs integrador que impregna ara totes les famílies republicanes, però al marge del grup dels tres diputats que propugnen la "tercera via", hi ha Pilar Rahola, que s'ha convertit en refugi d'antics col·laboradors de Colom. Rahola considera possible i desitjable un retorn de l'encara secretari general, ja que segons ella és ara per ara l'única solució que permet recuperar el consens real. La diputada rebutja la candidatura de Carod, perquè està "viciada" per l'enfrontament que el portaveu d'ERC al Parlament ha mantingut en els darrers

mesos amb Colom i ella mateixa. Per Rahola, l'anunci de la candidatura de Carod "fa mal al diàleg" ja que trenca el consens que es va pactar en la darrera permanent del partit. Rahola descarta presentar-se com a candidata i desmenteix també rotundament rumors sorgits des del sector crític d'ERC sobre una possible "fuga" de la diputada i regidora de l'Ajuntament de Barcelona cap a les files de Pasqual Maragall. Conscient que el retorn de Colom és avui per avui pràcticament impossible, Rahola creu que hi ha "tercers noms" al si d'ERC que poden encapçalar una candidatura amb més consens que Carod. En aquest sentit i des d'aquest sector s'ha fet circular en els darrers dies el nom de Josep Huguet.

De la capacitat de Carod per sumar sensibilitats internes depèn en bona part que el congrés de novembre sigui integrador o no.

Però aquest diputat, preguntat sobre aquesta possibilitat, ha qualificat la proposta d'"inversemblant" i "sense sentit".

Amb aquests moviments, la solució a la crisi de lideratge que s'ha obert a ERC després de la renúncia de Colom, continua oberta. Sobre la taula hi ha la proposta col·legiada que ha fet Carod Rovira, però aquesta topa amb importants reticències. Per ara només el sector crític de Carles Bonet, i el mateix Heribert Barrera, semblen disposats a sumar-s'hi. De la capacitat de Carod per sumar sensibilitats internes depèn en bona part que el congrés extraordinari del mes de novembre sigui un congrés integrador o no.

De moment, un primer pas es va

fer dijous de la setmana passada al restaurant Tick Tack Toe de Barcelona, on durant més de dues hores Colom i Carod parlaren del passat, del present i del futur del partit. De la trobada, no en va sortir cap acord concret, si bé Colom va insistir a destacar al futur candidat la necessitat d'obrir negociacions i converses amb totes les sensibilitats existents al si del partit republicà, sense excloure'n cap. Carod ja havia mostrat aquesta intenció en la seva compareixença davant la premsa, hores abans d'aquest dinar, on va advertir, però, que treballaria per una candidatura "tan unitària com fos possible" que no vol dir "unànime".

Pilar Rahola es mostra reticent a la candidatura de Carod Rovira. La diputada pensa que, si Colom no torna, cal trobar un tercer candidat que susciti més consens.

Pere Martí